

ЗАЛИШАЙТЕСЯ ЛЮДИНОЮ І СТАВАЙТЕ ОСОБИСТІСТЮ

В'ячеславе, Ви є головою Координаційної ради молодих юристів України при Міністерстві юстиції України. Які Ви бачите можливі варіанти співпраці громадських організацій з державними органами влади? І, власне, чи може сьогодні ця співпраця бути результативною для обох сторін?

Так, може. І це доводить «Тиждень права», започаткований як громадська ініціатива в 2008 році, що здобула визнання держави в формі Указу Президента, стала традиційною — відбуватиметься щорічно в грудні.

Результативність можлива за умови, по-перше, актуальності ідеї чи завдання, по-друге, врахування спільних інтересів та, зокрема, пріоритетів, і, по-третє, високої відданості та цілеспрямованості в виконанні завдань й неперешкоджанні їх здійснення.

Конкретизуйте, будь-ласка

Ми підмітили низький рівень поваги до права в суспільстві. Спитали себе: чому так? Одна з відповідей: нам, юристам, не довіряють.

Отже, зробили ми висновок, потрібно утверджувати повагу до права через довіру до правників. Це стало ідеєю — гаслом, якщо хочете, молодих юристів України. Й не лише Ради, це наша спільна ідея. Чи не так?

Далі, ми врахували наші спільні інтереси й віддано, жертвовно, спільно з колегами, в даному випадку з Мін'юстом та за підтримки низки провідних фірм, індивідуальних юристів, здійснили ідею. Ми старанно працювали й нам сказали: «Ви, як правники, зробили добру справу для суспільства, а для правників — свято».

Думаю, ми не одні такі. Кожна організація, кожен юрист здатен зробити добру справу — заради, й це не пафос, спільного блага. А спільне благо і є метою держави.

Упродовж 1995-1997 років Ви були першим головою Об'єднання студентів-правників (ОСП), яке, наскільки я знаю, активно діє і сьогодні.

Так, ОСП діє і здобуло визнання як на юридичному факультеті Львівського університету, так і поза його межами.

Як виникла така ідея?

Ми підмітили, що позаакадемічне життя студента-правника не організоване. Університет запрошує до своїх лав, але забуває, часом, навіть познайомити. Крім того, нема організованого поєднання академічного та позаакадемічного життя. Студент має масу питань і проблем, вирішенню яких повинен хтось допомагати. Для цього ми й об'єдналися.

Одразу в громадську організацію?

Спочатку в орган самоврядування, обраний усім факультетом.

Це було незабутньо: тисячі студентів факультету зібралися у найбільшій залі університету й обирали собі лідерів. А згодом, аби мати більше прав і можливостей, ми створили ОСП. Нас, до речі, підтримала адміністрація факультету. Додам, що таких організацій студентів-правників, які довели свою живучість декілька, одна з них — в ДоНУ.

І який досвід дала Вам громадська діяльність?

Багатий. Це командна робота. Незабутні моменти. Й, чи не найголовніше, — наповненість життя. Я зреалізувався як повноцінний студент-правник: залишився відмінником у навчанні, став не лише юристом, але й лідером, і не втративши себе, став особистістю.

**В'ЯЧЕСЛАВ БІГУН —
ЮРИСТ І ЖУРНАЛІСТ, НАУКОВЕЦЬ,
ВИКЛАДАЧ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ**

США, ФРН, Італія, Франція, Польща — ось далеко не весь перелік країн, де Ви мали можливість навчатися. Скажіть, в чому сьогодні головна проблема юриспруденції в Україні у порівнянні з іншими державами?

Багато вчитися — не означає ставати розумнішим. Є такий анекдот. Зустрічаються циган і академік й розповідають один одному про своє життя. Циган каже: я ось в полі народився, в полі виріс, так і живу. Академік каже: я от в школу пішов, згодом в університет, згодом в академії вчився і ще там і там... А циган йому: що ти такий дурний був, що стільки вчився?

Тай і я про це: важливо не те, де ти вчився, а чого навчився. А вчитися треба все життя: від людей, з книги. Важливіше — досвід, світогляд. І в цьому плані: я безмежно збагатився іноземним юридичним досвідом.

Що ж до проблем юриспруденції, то, насправді, їх чимало: об'єктивних і суб'єктивних. Найголовніша об'єктивна — трансформаційна. Ми живемо в час кардинальних змін: соціальних, політичних, економічних, моральних. Ці зміни нас зводять з пантелику, творять дилеми. І це не дивно. Й, на жаль, у цих змінах право відіграє не головну роль. Міняти ситуацію — завдання кожного юриста. Це не просто, адже наша традиція дещо інша: в нас більша повага до соціальних, міжособистісних норм, аніж до державою творених. Тому так важко приживається в нас верховенство права, панують, так би мовити, люди, а не правові норми. Попри це, вірю, що кожен український юрист, кожен студент-правник може щось змінити на краще. Для цього треба не піддаватися реаліям, а їх змінювати, еволюціонувати.

Ви навчалися в аспірантурі за спеціальністю «філософія права»? Чому саме «філософія права»?

Розкрию Вам таємницю. Вступаючи до аспірантури за двома спеціальностями, я вагався між дослідженням із міжнародного приватного права та філософії права. Мене завжди тягнуло на філософію, навіть у школі мене називали «філософом». На той час у мене вже був практичний досвід: я працював на одну з кращих у світі юридичних фірм, представляв серйозних клієнтів. Я розумів: зможу розібратися з практикою, а ось з філософією права — тобто ідеальними смислами того, що є право і чим займаються й повинні займатися правники в ідеалі — для цього потрібна спеціальна підготовка.

Тривалий час Ви займали посаду редактора, зокрема й головного, Всеукраїнської професійної газети «Юридична газета». Цікаво було змінити на деякий час сферу своїх інтересів?

Моя сфера інтересів ніколи не змінювалася — це людина і право. В газеті я займався як юридичною журналістикою, так і тим, що називаю публіцистичною юриспруденцією. Писав на актуальні теми, проводив дослідження серйозних тем.

У вас близько 400 друкованих праць, з більшістю можна познайомитися на Вашому персональному сайті «ЮрСлава» [www.bihun.info/publications]. Які з них Ви вважаєте найкращою?

Юридичний огляд «Справи Гонгадзе» (2000-2008) з інтерв'ю з ключовими особами, «Розмова п'яти подорожніх юристів про проблеми і радості здобуття юридичного фаху», а також книга «Юридична професія та освіта» з детальним описом можливостей розвитку кар'єри юриста. Ще декілька публікацій з філософії правосуддя, що узагальнюватимуться в «докторській монографії».

Надзвичайно хочеться запитати: як Вам вдасться успішно робити так багато справ? В чому секрет?

Приємно це чути, однак, мені так не думається. В мене маса недовершених задуманих справ, статей і книг, які, впевнений, торкнулися б серця і розуму багатьох.

Одні вважають, що успіх — це досягнення результату. Я вважаю, що успіх означає вчасно встигнути те, що ти повинен або можеш зробити.

У мене всередині є якийсь моторчик, часом він працює в режимі турбо, часом на нейтральній швидкості, але він завжди працює, продукує. А ще — в мене хороша школа: мені поталанило вчитися в чудових старших колег, професорів працювати під керівництвом юристів, яких можна зрівняти з Буддами і суфіями у юриспруденції. І ще, займаючись журналістикою, мені довелося спілкуватися з майже усіма провідними юристами України, СНД та й не лише. Це успішні юристи. І, спілкуючись, я збагачуюся їхніми кращими якостями. І ще: «в мене є кілька джерел натхнення (але це дуже приватно)».

Щоб Ви могли побажати нашим читачам — майбутнім юристам?

Ставати професіоналами та здобувати практичний досвід роботи найкращих зразків — він забезпечить визнання й успіх. В цьому плані не шкодувати ані зусиль, ані грошей. Бути оптимістами — це добре для себе й оточуючих. Прагнути довершеності — максимально досягати вершин у цьому юридичному, та й не лише, світі, допоки судилося жити та творити. Словом, залишатися людиною і стати особистістю у цей доволі цинічний, але опортуністичний час.

а Розмову вела Яна Наконечна